

Derivaatta II: Harjoituksia 6

1. Muodosta funktioiden kaikki osittaisderivaatat

(a) $f(x, y, z) = 3xyz + x^2y + z^2$

(b) $f(x, y) = 2e^{2x}y^2$

(c) $f(x, y) = \sqrt{x^2 + y^2}$

(d) $f(x, y, z) = xz^2 + yx^2 + zy^2$

(e) $f(x, y, z) = \sqrt{x} + e^{yz^2}$

2. Muodosta gradienttivektori funktiosta $f(x, y, z) = 2xz - y^2$ pisteessä $(1, 2, 3)$. Laske tämän gradientin suuntainen yksikkövektori.

3. Laske materiaalissa olleen esimerkkivuoren $h(x) = -x^4 + x^3 + xy + 3y^2 - y^4 + 3$ jyrkkyys (suunnattu derivaatta) pisteessä $(1, 1)$ suuntaan $i + j$ sekä pisteessä $(-1, -1)$ suuntaan $-i + j$.

4. Tarkastellaan funktiota $f(x, y) = ax^3 - y^5$, missä a on reaaliluku.

(a) Laske gradientti ∇f .

(b) Millä parametrin a arvolla funktion suunnatun derivaatan arvo vektorin $\bar{v} = i + j$ suuntaan on

$$D_{\bar{v}}f(1, 1) = 1$$

5. Laske funktion $f(x, y, z) = xe^{y-z}$ gradientti.

Vastauksia:

1. (a) $\frac{\partial f}{\partial x} = 3yz + 2xy$, $\frac{\partial f}{\partial y} = 3xz + x^2$, $\frac{\partial f}{\partial z} = 3xy + 2z$
(b) $\frac{\partial f}{\partial x} = 4e^{2x}y^2$, $\frac{\partial f}{\partial y} = 4e^{2x}y$
(c) $\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{x}{\sqrt{x^2+y^2}}$, $\frac{\partial f}{\partial y} = \frac{y}{\sqrt{x^2+y^2}}$
(d) $\frac{\partial f}{\partial x} = z^2 + 2yx$, $\frac{\partial f}{\partial y} = x^2 + 2zy$, $\frac{\partial f}{\partial z} = 2xz + y^2$
(e) $\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{1}{2\sqrt{x}}$, $\frac{\partial f}{\partial y} = z^2e^{yz^2}$, $\frac{\partial f}{\partial z} = 2yz e^{yz^2}$
2. $\nabla f = 6\hat{i} - 4\hat{j} + 2\hat{k}$, yksikkövektori: $\frac{6}{\sqrt{56}}\hat{i} - \frac{4}{\sqrt{56}}\hat{j} + \frac{2}{\sqrt{56}}\hat{k}$,
3. suntaan $\hat{i} + \hat{j}$: $\frac{3}{\sqrt{2}}$ ja suuntaan $-\hat{i} + \hat{j}$: $\frac{-9}{\sqrt{2}}$
4. (a) $\nabla f(x, y) = 3ax^2\hat{i} - 5y^4\hat{j}$
(b) $a = \frac{\sqrt{2+5}}{3}$
5. $\nabla f(x, y, z) = e^{y-z}\hat{i} + xe^{y-z}\hat{j} - xe^{y-z}\hat{k}$